

Die ZENKER'sche Sektionstechnik von GUSTAV HAUSER, Jena. 1913. Verlag von GUSTAV FISCHER. 100 bldz. Prijs 3 mark, gebonden 4 mark.

In dit werkje over de techniek der lijkopeningen wordt voor het eerst de methode van ZENKER stelselmatig beschreven en aanbevolen. Het principieele verschil tusschen deze methode en die van VIRCHOW, welke tot nu toe veelal als model gold, is wel dit, dat waar bij de methode van VIRCHOW de organen als zoodanig de hoofdzaak vormden en ieder voor zich uit het lijk werden verwijderd, volgens ZENKER de organen steeds in hun samenhang worden weggenomen, ten einde daarna buiten het lijk hun onderlinge verhoudingen te bestudeeren, hetgeen echter, wanneer de omstandigheden zulks vorderden, ook wel door iederen volger van VIRCHOW zal zijn verricht. HAUSER beweert nu echter, dat men dikwijls te laat zal bemerken, dat de verhoudingen een dergelijke werkwijze noodzakelijk maakten; doch een nauwkeurig bezien van den situs, aler men de organen verwijderen gaat, zal dit kunnen voorkomen; bovendien zal men ook in het lijk praepareerende veel kunnen bereiken; mijn persoonlijke indruk is ten minste wel deze, dat het dikwijls gemakkelijker is de verhoudingen juist na te gaan in het lijk, waar de organen nog met hun omgeving verbonden zijn, dan wanneer zij in alle richtingen beweegbaar geworden op een tafeltje moeten worden uitgepraepareerd. Voor de noodzakelijke gevallen, of wanneer men demonstratiepraeparaten wil bewaren, kan echter met voordeel van de methode van ZENKER worden gebruik gemaakt en verdient het werk van HAUSER alle aanbeveling. Juist is het ook gezien van HAUSER om nog eens den nadruk te leggen op de beteekenis van het protokool der schouwing en er op te wijzen, dat dit protokool moet bevatten een juiste beschrijving van datgene wat wordt waargenomen, geen diagnoses mag bevatten, doch dat deze eerst met de slotsom aan het einde moeten worden vermeld. Het is voor een superarbiter anders eenvoudig onmogelijk zich een behoorlijk oordeel over een lijkschouwing te maken en hij kan de gevolgtrekkingen niet beoordeelen. zooals mij nog onlangs bij een gevraagd gerechtelijk advies ten duidelijkste bleek. Het spreekt van zelf, dat dit beginsel het strengst dient volgehouden bij gerechtelijke schouwingen, lijkopeningen voor de rijksverzekeringsbank en particuliere maatschappijen. J. P. L. HULST.

FEUILLETON.

DE EERSTE SAMENKOMST TER BESPREKING VAN ZIEKTEN DER SPIJSVERTERING EN DER STOFWISSELING.

De eerste „Tagung über Verdauungs- und Stoffwechselkrankheiten“ is achter den rug. De tweehonderd artsen, die een wetenschappelijk belang een paar dagen bijeen